

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 2 en 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 februari 2018 tot uitvoering van het decreet van 22 december 2017 houdende een premie om de transitie van werkzoekenden naar ondernemerschap te stimuleren

Samenvatting

Covid-19 heeft een ernstige impact op de arbeidsmarkt gehad en zal dit in de komende periode nog hebben. Ondernemerschap is een gelijkwaardige optie tot activering voor werkzoekenden.

Een maandelijkse transitiepremie voor ondernemers kan op dit moment enkel toegekend worden aan een werkzoekende ouder dan 45 jaar en jonger dan de pensioengerechtigde leeftijd die zich in het Vlaamse Gewest vestigt als zelfstandige in hoofdberoep nadat hij een prestarterstraject met succes heeft beëindigd.

In het Vesoc-akkoord was een tijdelijke uitbreiding voorzien van de transitiepremie voor werkzoekende jongeren en werkzoekenden uit de kansengroepen. Deze wijziging van het besluit werd principieel goedgekeurd op 18 december 2020. Naar aanleiding van de dialoog hierover binnen het Vlaams Parlement en reflecties vanuit de SERV naar aanleiding van de adviesvraag, stel ik voor om een tijdelijke uitbreiding te voorzien voor alle werkzoekenden, zonder leeftijdsbeperking. Omwille van de budgettaire impact wordt de premie gedurende diezelfde periode gehalveerd. Op die manier is het streven om nog meer werkzoekenden, zonder onderscheid, te stimuleren om in deze moeilijke economische context de stap naar ondernemerschap te zetten.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Voorliggend besluit heeft betrekking op het beleidsveld werk.

Met deze maatregel zetten we in op de strategische doelstelling 1: Meer mensen aan het werk en op de strategische doelstelling 3: Veerkrachtige ondernemingen in een toekomstbestendige arbeidsmarkt.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het oorspronkelijk ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd onderworpen aan:

- Taalkundig- en wetgeving technisch advies nr 2020/395 ontvangen op 20/11/2020
- Het advies van de Inspectie van Financiën van 24/11/2020
- Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor begroting, van 17/12/2020.

De Vlaamse Regering verleende op 18 december 2020 haar principiële goedkeuring aan het ontwerp van besluit (VR 2020 1812 DOC 1473/2BIS)

Het advies aan de SERV werd gevraagd en ontvangen op 18/1/2021. De SERV vroeg in haar advies bijkomende duiding. Deze duiding werd gegeven op 28/1/2021.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Sinds maart 2020 heeft het Covid-19 virus een grote impact gehad op het leven van iedereen in Vlaanderen, en bij uitbreiding op de arbeidsmarkt.

Vandaag liggen tal van maatregelen, gegroepeerd rond vijf prioriteiten, op tafel die samen met de sociale partners onderhandeld werden, om de werkzaamheidsgraad terug op peil te laten komen en de gevolgen van Corona op de arbeidsmarkt op vlak van werkloosheid, acute schommelingen en transitie op te vangen ter voorkoming van structurele werkloosheid.

Eén van deze maatregelen betrof de tijdelijke verruiming van de transitiepremie naar werkzoekende jongeren en werkzoekenden uit de kansengroepen. Een transitiepremie is een ondersteunende premie voor niet-werkende werkzoekenden die een eigen zaak opstarten. Als zij zelfstandige in hoofdberoep worden, verliezen ze hun werkloosheidsuitkering. Met die premie wordt het risico op inkomensverlies deels ondervangen. Op die manier wil de Vlaamse overheid werkzoekenden stimuleren om ondernemer te worden.

Een maandelijkse transitiepremie voor ondernemers kan op dit moment enkel toegekend worden aan een werkzoekende ouder dan 45 jaar en jonger dan de pensioengerechtigde leeftijd die zich in het Vlaamse Gewest vestigt als zelfstandige in hoofdberoep nadat hij een prestarterstraject met succes heeft beëindigd.

B. TIJDELIJKE WIJZIGING VAN DE DOELGROEP EN VAN DE PREMIE

Op 18 december 2020 gaf de Vlaamse Regering haar eerste principiële goedkeuring voor het ontwerp van besluit dat de doelgroep van de transitiepremie tijdelijk verruimde naar werkzoekenden jonger dan 30 jaar en werkzoekenden behorende tot een kansengroep.

In het SERV-advies afgeleverd op 18 januari 2021 (zie bijlage 2) werd gevraagd om te onderzoeken wat de budgettaire impact, de effectiviteit en de efficiëntie zou zijn van een tijdelijke verruiming van de doelgroep van de transitiepremie naar alle werkzoekenden. Deze informatie werd ondertussen bezorgd aan de sociale partners en besproken. In het Vlaams Parlement werd ook de vraag gesteld om te onderzoeken of een uitbreiding naar alle werkzoekenden mogelijk is. Er volgt geen nieuw advies.

Ik stuur naar aanleiding van een bespreking op 7 januari II. in het Vlaams Parlement, waarbij er ruim draagvlak was voor een verdere tijdelijke uitbreiding, voorliggende maatregel bij. De transitiepremie zal voor een periode van één jaar toegankelijk gemaakt worden voor alle

werkzoekenden zonder nadere leeftijdsvoorwaarden. Wie gedurende dat jaar een transitiepremie aanvraagt, ontvangt gedurende 24 maanden een premie. Het totale premiebedrag wordt in dit kader wel gewijzigd. Maandelijks wordt voortaan de helft van het oorspronkelijk voorziene bedrag uitbetaald. Dit betekent dat de totale premie 7.800€ zal bedragen voor ondernemers die de premie aanvragen tussen 1 april 2021 en 31 maart 2022.

Ter zelfde tijd zal VDAB extra inspanningen leveren om kwetsbare groepen te stimuleren om de stap naar ondernemerschap te zetten door hen toe te leiden naar prestarterstrajecten.

Het bruto bedrag van de transitiepremie zal het volgende degressieve verloop kennen:

Maanden	In euro per maand
1 tot 3	500
4 tot 6	450
7 tot 9	400
10 tot 12	350
13 tot 15	300
16 tot 18	250
19 tot 21	200
22 tot 24	150

C. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

ARTIKEL 1: Dit artikel voorziet in een tijdelijke afwijking van de oorspronkelijk vereiste leeftijdsvoorwaarde van 45 jaar. De leeftijdsvoorwaarde van 45 jaar geldt niet voor aanvragen van 1 april 2021 tot en met 31 maart 2022.

ART. 2: Dit artikel voegt een tijdelijk afwijkingsregime toe aan artikel 3. Hierin wordt bepaald welk bedrag er maandelijks zal worden uitbetaald aan ondernemers die een aanvraag indienen tussen 1 april 2021 en 31 maart 2022.

ART. 3: Dit artikel betreft een technische aanpassing aan het artikel 4 van het stambesluit.

ART. 4: Dit artikel bepaalt de inwerkintreding van het besluit. Het besluit treedt in werking op 1 april 2021.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het is een uitdaging om een goede prognose te maken van het aanzuigeffect omdat er veel onbekende factoren spelen:

- de noodzakelijke data zijn niet voor alle prestarterstrajecten beschikbaar (in het bijzonder: het aantal werkzoekende deelnemers en de uitstroom naar ondernemerschap in hoofdberoep);
- de mate waarin het bereik van werkzoekenden in de prestarterstrajecten zal toenemen als die toegang geeft tot de premie is moeilijk voorspelbaar;
- er is geen zicht op de mate waarin de aangepaste hoogte van de premie een invloed heeft op de consumptie van de premie (op dit moment vraagt 20,44% die in aanmerking komt, de premie effectief aan);
- er is geen zicht op de mate waarin een actieve communicatie over de nieuwe maatregel de consumptie van de premie zal verhogen;
- het is moeilijk in te schatten in welke mate van de economische crisis een impact heeft op de keuze om in deze periode de stap naar ondernemerschap stap te zetten.

De eerste berekening werd gemaakt op basis van het aantal werkzoekenden in prestarterstrajecten in 2019, rekening houdend met het aantal effectieve startende ondernemers na een traject. We maakten hierbij gebruik van de uitstroomcijfers van 'Maak Werk van Je Zaak', zijnde 58%.

De tweede berekening werd gemaakt op basis van het aantal werkzoekenden gestart met ondernemen in 2019 (dit betreft evenwel de volledige populatie zonder onderscheid naar hoofdberoep of meewerkende echtgenoot of rekening houdend met de verschillende bewegingen op de arbeidsmarkt die in een loop van een jaar gemaakt werden).

De derde berekening is gebaseerd op dezelfde cijfers als de tweede berekening, maar houdt rekening met de huidige consumptie (take up) van de transitiepremie (20.44%).

Op basis van de beschikbare cijfers wordt de totale prijs voor deze tijdelijke uitbreiding van de doelgroep geschat op ongeveer 7.885.800€ (berekening 1) à 10.381.800€ (berekening 3). 50.801.400€ van berekening 2 gaat uit van een maximaal scenario en is een overschatting aangezien men voor de transitiepremie in hoofdberoep moet starten.

De middelen voor de transitiepremie zijn voorzien op het begrotingsartikel: JB0-1JDB2CJ-WT. In BO 2021 is een budget van 11.870 keuro VAK/VEK voorzien. Vanuit AHAD is er éénmalig 2 miljoen € voorzien.

Aangezien de wijziging geldt voor één jaar, die ingaat in april 2021 en de uitbetaling over twee jaar loopt, zal de uitbetaling van de premie over vier jaar lopen.

Tabel: Budgettaire impact van de uitbreiding van de transitiepremie naar alle werkzoekenden met een halvering van de premie uitbetaald over twee jaar.

	2021	2022	2023	2024
Alle werkzoekenden in prestarterstrajecten en effectieve start ondernemen	1.441 keuro	4.373 keuro	1.997 keuro	76 keuro
Alle werkzoekenden gestart met ondernemen	9.281 keuro	28.169 keuro	12.863 keuro	488 keuro
Alle werkzoekenden gestart met ondernemen obv huidige take up transitiepremie	1.897 keuro	5.758 keuro	2.629 keuro	100 keuro

Lopende uitbetalingen en uitbetalingen opgestart na april 2022 zitten niet mee vervat in de budgetten weergegeven in de tabel.

Onze inschatting is dat er minstens een gelijk aandeel bereikt zal worden van werkzoekenden die doorstromen uit de prestarterstrajecten vergelijkbaar met 2019. Het bedrag dat gereserveerd is voor de maatregel zoals afgesproken in AHAD bedraagt +2 miljoen euro. Het aantal toegekende transitiepremies zal gemonitord worden, ook op basis van het aantal prestarterstrajecten. We gaan er van uit dat de kostprijs gedragen kan worden binnen de beschikbare middelen. Indien uit de monitoring blijkt dat de meerkost de beschikbare middelen overstijgt, dan zullen de nodige initiatieven genomen worden om de maatregel beheersbaar te houden.

B. ESR-TOETS

Geen impact

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Geen impact

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Geen impact

E. VERDER TRAJECT

Er wordt advies gevraagd aan de Raad van State.

4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar tweede principiële goedkeuring te hechten aan bovengenoemd voorontwerp van besluit;
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor werk te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State..

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw

Hilde CREVITS